TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :21028
Tarih :04.11.2026

52564

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Sayıştay'ın Erzurum Büyükşehir Belediyesi'ne ilişkin denetim raporları, belediyenin mali yönetimi, ihale süreçleri ve kamu kaynaklarının kullanımı konusunda ciddi soru işaretleri doğuran tespitler içermektedir.

29 Ekim 2026 tarihinde kamuoyuna yansıyan, Sayıştay'ın 2025 yılı denetim raporuna ilişkin bulgulara göre Erzurum Büyükşehir Belediyesi, 2025 yılında Kamu İhale Kanunu kapsamında toplam 9 milyar TL tutarında sözleşme imzalamıştır. Bu tutarın 6,3 milyar TL'lik bölümünün belediye şirketlerine ait olduğu, söz konusu ihalelerin 4 milyar TL'lik kısmına ise belediye şirketlerinin tek başına katıldığı aktarılmıştır. Bu tablo, kamu ihalelerinde rekabet, eşit muamele ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri bakımından ciddi bir incelemeyi gerekli kılmaktadır.

Rapora yansıdığı belirtilen bir diğer husus, ihale şartnamelerinde hakediş ödemelerinin 1 ila 2 yıl içerisinde yapılacağının öngörülmesine karşın belediye şirketleri ve bazı yüklenicilere hakedişlerin tahakkuk ettiği gün veya kısa süre içerisinde ödeme yapılmasıdır. Bu uygulama, ihaleye katılabilecek diğer firmalar bakımından rekabet koşullarının eşit olup olmadığı sorusunu gündeme getirmektedir.

Öte yandan, belediyenin 265 milyon TL tutarındaki hakediş borcuna karşılık, peşin satılması gereken kentsel dönüşüm arsalarını yüklenicilere takas yoluyla devrettiği; belediye şirketlerinin üstlendiği işlerin ise belediyenin izni olmaksızın yüzde 25'e varan fiyat kırımlarıyla 14 farklı taşerona devredildiği de kamuoyuna yansıyan iddialar arasındadır.

Bu tespitler, yalnızca ihale mevzuatına uygunluk açısından değil, belediye şirketlerinin işlevi, kamu kaynaklarının yönetimi, taşınmazların devri ve kamu zararının oluşup oluşmadığı bakımından da açıklığa kavuşturulmalıdır.

Nitekim Sayıştay'ın 2024 yılı denetim raporunda da 27 ayrı bulguya yer verilmiş, bunlardan 16'sının önceki denetim yılında da tespit edildiği ve giderilmediği için yeniden raporlandığı belirtilmiştir. Belediye şirketlerine ait araçların bakım ve onarım giderlerinin belediye bütçesinden karşılanması, ihale hakediş ödeme sürelerinin rekabeti sınırlayacak biçimde belirlenmesi, doğrudan temin alımlarının parasal limitlerin altında kalmak amacıyla bölünmesi, belediye taşınmazlarının pazarlık usulüyle kiraya verilmesi ve iç denetim faaliyetlerinin yürütülmemesi bu bulgular arasındadır.

Sayıştay raporlarında yıllar boyunca tekrarlanan tespitlere rağmen benzer uygulamaların devam etmesi, kamu kaynaklarının korunması ve idari denetimin etkinliği bakımından Bakanlığın sorumluluğunu da gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda;

52564

1. Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin 2025 yılında Kamu İhale Kanunu kapsamında imzaladığı toplam 9 milyar TL tutarındaki sözleşmelerin ihale bazında dağılımı nedir? Bu ihalelerin hangileri hangi belediye şirketlerine verilmiştir?
2. Belediyenin 6,3 milyar TL tutarındaki ihaleyi kendi şirketlerine verdiği, bu ihalelerin 4 milyar TL'lik bölümüne belediye şirketlerinin tek başına katıldığı yönündeki tespitler doğru mudur? Tek katılımcıyla sonuçlanan ihalelerin sayısı ve toplam sözleşme bedeli ne kadardır?
3. Belediye şirketlerine verilen ihalelerde rekabetin sağlanıp sağlanmadığı, ihale şartnamelerinin belirli şirketlerin katılımını kolaylaştıracak veya diğer isteklileri caydıracak biçimde düzenlenip düzenlenmediği konusunda Bakanlığınızca herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
4. İhale şartnamelerinde hakediş ödemelerinin 1 ila 2 yıl içerisinde yapılmasının öngörülmesine karşın belediye şirketlerine ve bazı yüklenicilere hakedişlerin tahakkuk ettiği gün veya kısa süre içerisinde ödeme yapıldığı tespiti doğru mudur? Aynı idare tarafından farklı yüklenicilere farklı ödeme koşulları uygulanmasının gerekçesi nedir?
5. Belediyenin 265 milyon TL tutarındaki hakediş borcuna karşılık kentsel dönüşüm arsalarını yüklenicilere takas yoluyla devrettiği iddiası doğru mudur? Söz konusu taşınmazların ada, parsel, yüzölçümü ve rayiç değerleri nedir? Devir işlemleri hangi karar ve hukuki dayanakla gerçekleştirilmiştir? Taşınmazların değer tespiti bağımsız bir değerlendirmeye tabi tutulmuş mudur?
6. Belediye şirketlerinin üstlendikleri işleri belediyenin izni olmaksızın yüzde 25'e varan fiyat kırımlarıyla 14 farklı taşerona devrettiği yönündeki tespitler doğru mudur? Bu taşeron şirketlerin ticaret unvanları, üstlendikleri işler ve sözleşme bedelleri nelerdir? Söz konusu devirler hakkında idari veya adli inceleme başlatılmış mıdır?
7. Belediye şirketlerine verilen ihalelerin ne kadarı doğrudan bu şirketler tarafından yerine getirilmiş, ne kadarı alt yüklenicilere devredilmiştir? Belediye şirketlerinin kendi personeli, araçları, ekipmanları ve teknik kapasitesiyle yerine getirmesi gereken işlerin üçüncü kişilere devredilmesinin gerekçesi nedir?
8. Sayıştay'ın 2024 yılı denetim raporunda yer alan 27 bulgudan 16'sının önceki yıldan tekrarlandığı belirtilmiştir. Bu bulguların giderilmesi için belediyeye hangi süreler verilmiştir? Giderilmeyen bulgular nedeniyle belediye yönetimi veya sorumlu kamu görevlileri hakkında herhangi bir idari ya da adli işlem başlatılmış mıdır?
9. Sayıştay raporlarında tespit edilen ihale mevzuatına aykırı işlemler, rekabeti engelleyici uygulamalar ve kamu zararına yol açabilecek işlemler hakkında Bakanlığınızca bugüne kadar kaç kez müfettiş görevlendirilmiştir? Bu incelemeler sonucunda kaç soruşturma açılmış, kaç kamu görevlisi hakkında işlem yapılmıştır?
10. Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nin belediye şirketlerine verdiği ihaleler, bu şirketlerin mali yapısı, alt yüklenicilere iş devri ve belediye ile şirketleri arasındaki mali ilişkiler Bakanlığınızca bütünlüklü biçimde incelenmiş midir? İncelenmişse sonuçları nelerdir?
11. Sayıştay'ın 2025 yılı denetim raporunda yer aldığı kamuoyuna yansıyan tespitler doğrultusunda belediye yönetimi ve sorumlu kişiler hakkında adli veya idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmışsa soruşturmaların kapsamı ve mevcut aşaması nedir?
12. Sayıştay tarafından yıllardır tekrarlanan bulgulara ve kamuoyuna yansıyan yeni tespitlere rağmen Erzurum Büyükşehir Belediyesi hakkında etkin bir idari denetim ve yaptırım mekanizmasının işletilmemesinin gerekçesi nedir? Bakanlığınız, kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık, hesap verebilirlik ve eşit denetim ilkelerinin sağlanması amacıyla hangi somut adımları atacaktır?